

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS

EU:n yleinen tietosuoja-asetus

12–14 artiklat

Laatimispäivä: [7.4.2020]

Tietoa tutkimuksesta

Tietoa henkilötietojen käsittelystä AnalytiikkaÄly-hankkeessa

AnalytiikkaÄly – hankkeen opiskelijan dashboard ja simulaation piloteissa (huhtikuu-joulukuu 2020) käytetään aineistona yliopisto-opiskelijoilta henkilökohtaisesti kerättyjä vastauksia. Opiskelijan dashboard -pilotissa oppimisanalytiikka käytetään luomaan dashboardille visualisointeja käyttäen opiskelijan henkilökohtaista opintosuunnitelmaa ja opintosuoritustietoja yliopistossa tuottamaan näitä visualisointeja. Tietoja henkilökohtaisesta opintosuunnitelmasta ja opintosuoritustietoja ei tallenneta tutkimuksen yhteydessä. Simulaatiossa kerätään vain opiskelijoiden vastauksia kyselyihin. Opiskelijoita voidaan haastatella aineistonkeruun yhteydessä. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Oulun yliopisto

Osoite: PL 8000 (Pentti Kaiteran katu 1), 90014 Oulu

2. Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Vastuullinen tutkija: AnalytiikkaÄly –hanke, prof. Hanni Muukkonen

Sähköpostiosoite: hanni.muukkonen@oulu.fi

Osoite: PL 8000, 90014 Oulun yliopisto

Puhelinnumero: [0504499447](tel:0504499447)

3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Oulun yliopiston tietosuojavastaava on Niilo Vähäsarja. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta legal@oulu.fi.

4. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

AnalytiikkaÄly on seitsemän yliopiston yhteinen kärkihanke, jota Oulun yliopisto koordinoi ja OKM rahoittaa. Tutkimuksen osatavoitteet ovat:

- Luodaan tapoja tarjota opiskelijalle hänestä itsestään kertyvää tietoa, hyödyntää sitä opiskelun suunnittelussa ja oppimaan oppimisessa.
- Kehitetään ja kokeillaan tapoja käyttää analytiikkatietoa opiskelijoiden ohjauksessa.

- Tunnistetaan ja pilotoidaan tapoja käyttää analytiikkatietoa yliopiston johdon päätöksenteossa, esim. opetuksen ja opiskelu ympäristöjen kehittämisessä.
- Käyttäjryhmät osallistuvat toiminnallisuuksien sekä toimintamallien suunnitteluun ja arviointiin.
- Hyödynnetään eri rekistereissä olevaa tietoa huomioiden sovellusten rajapinnat, tietosuojan ja eettisyyden.

AnalytiikkaÄly-hanke on siis keskeinen valtakunnallinen hanke, jossa haetaan parhaita mahdollisia käytänteitä monenlaisen oppimisanalytiikkatiedon hyödyntämiseksi. Henkilötietoja sisältävät aineistot kuvaavat sitä, miten voidaan arvioida yliopisto-opiskelijan opiskeluprosessia niiden tietojen valossa, jotka kuvaavat ylioppilaskokeessa ja yliopistojen opiskelijavalinnassa syntyviä mittareita.

5. Tutkimuksen suorittajat

Tutkimusrekisterin tietoja käsittelevät Oulun yliopiston, Aalto-yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Lapin yliopisto, LUT-yliopisto, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto AnalytiikkaÄly-hankkeen tutkijat.

6. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimusaineisto koostuu useammasta erillisestä aineistosta, jotka sisältävät seuraavia tietoja opiskelijoista:

- Opinto-oikeus / Ohjelma, jossa opiskelee / Pääaine
- Rekisteröidyn identifioiva tieto
- Opintosuoritustietoja yliopistossa
- Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Dashboard visualisoinnit rakennetaan näiden tietojen perusteella, mutta niitä ei tallenneta tutkimuksen yhteydessä.

Keskeinen tutkimusaineisto koostuu erillisen suostumuksen avulla kerätyistä haastattelu- ja äänitallenteista sekä vastauksista opiskelijoille esitettyihin kyselyihin.

7. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Vastaukset kyselyissä, observoinnissa ja haastatteluissa esitettyihin kysymyksiin, tiedot saadaan vastaajalta itseltään. Opiskelijan dashboard -pilotissa oppimisanalytiikka käytetään luomaan dashboardille visualisointeja käyttäen opiskelijan henkilökohtaista opintosuunnitelmaa ja opintosuoritustietoja yliopistossa tuottamaan näitä visualisointeja.

8. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

9. Henkilötietojen käsittelyn kesto

Suostumuslomake kerätään nimellä ja tutkimustunnuksella ja lomake säilytetään erillään tutkimuksen tiedoista Oulun yliopistossa. Tutkimustietoja käytetään pseudonymisoituna tutkimustunnuksella ja tuhotaan, kun niitä ei enää tarvita tutkimustarkoituksiin.

10. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
  - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
  - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalain 4 §:n 4 kohta)
- tutkittavan suostumus: yliopistojen toiminnan kehittäminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:

11. Tietojen vastaanottajat

Henkilötietoja siirretään Oulun yliopiston AnalytiikkaÄly -hankkeen tutkijoille. Oulun yliopisto voi luovuttaa käsittelemiään pseudonymisoituja henkilötietoja tutkimustarkoituksia varten myös muille hankkeen osapuolille, joita ovat: Aalto-yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Lapin yliopisto, LUT-yliopisto, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto ja jotka käsittelevät saamaansa henkilötietoa erillisinä rekisterinpitäjinä.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

13. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

14. Henkilötietojen suojaus

Henkilötietoja käsitellään ja säilytetään niin, että ainoastaan niitä tutkimusta varten tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta muu, mikä:

Miten manuaalista aineistoa suojataan: säilytetään lukkojen takana.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja

Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

Tietojen suojaus tietojen siirrossa: Tietoja siirretään salatun yhteyden palvelussa, johon on pääsy vain tutkimushankkeen osapuolilla.

15. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto hävitetään

Tutkimusaineisto arkistoidaan:

ilman tunnistetietoja tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa: Mahdollisesti Oulun yliopiston tietoarkisto, toistaiseksi.

16. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.
- peruuttaa suostumuksensa milloin vain (siltä osin kuin henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen)

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta:

<https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuoja laki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosujalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi